Sygn.akt IV U 707/26

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2026r.

Sąd Okręgowy w Rybniku IV Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: [redacted]

Protokolant:

[redacted] ./.

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2026r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania [redacted] ([redacted]a)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku

o wysokość emerytury

na skutek odwołania [redacted]

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku

z dnia 8 kwietnia 2026 r. Znak [redacted]

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku do ponownego ustalenia wysokości emerytury [redacted] bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, poczynając od dnia 1 marca 2026r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku na rzecz [redacted] kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty-tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sędzia:

Sygn. akt IV U 707/26

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 kwietnia 2026r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku, na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał ubezpieczonemu [redacted]emu Zasze ([redacted]a) prawo do emerytury z powszechnego wieku [redacted] od 1 marca 2026r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Przy obliczeniu wysokości emerytury [redacted] o sumę kwot pobranych emerytur w oparciu o art. 25 ust.1 b ustawy emerytalnej.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wniósł o obliczenie świadczenia [redacted]. bez zastosowania art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej a nadto wypłatę wyrównania miesiąca przyznania prawa do emerytury [redacted]. Wniósł nadto o zasądzenie od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy dodał, że w świetle obowiązujących przepisów brak jest podstaw do ustalenia wysokości emerytury w inny sposób, tj. bez pomniejszania o wcześniej pobrane emerytury.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, urodzony 29 marca 1954r., od 27 września 2000r. jest uprawniony do wcześniejszej emerytury – emerytury [redacted], przyznanej decyzją z 6 października 2000r.

W dniu 2 marca 2026r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o prawo do emerytury z powszechnego wieku [redacted].

Zaskarżoną decyzją z 8 kwietnia 2026r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę z powszechnego wieku od 1 marca 2026r. i ustalił wysokość tej emerytury. [redacted] o sumę kwot pobranych emerytur w oparciu o art. 25 ust.1 b ustawy emerytalnej.

Powyższe Sąd ustalił jako okoliczności bezsporne, jednoznacznie wynikające z dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 25 ust.1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. j.t. z 2024r. poz.1631 ze zm.), jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e lub 184, a także art. 88 lub art. 88a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 4 czerwca 2024r., sygn. akt SK 140/20 orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251) w zakresie, w jakim dotyczy osób, które złożyły wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie, przed 6 czerwca 2012 r., jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał Konstytucyjny podtrzymał tym samym wcześniejszą linię orzecznictwa wyrażoną w wyroku z dnia 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy w sytuacji ubezpieczonego znajduje zastosowanie cytowany wyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego.

Na wstępie rozważań zauważyć należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się już w kwestii zastosowania art. 25 ust.1b ustawy emerytalnej. I tak w wyroku z 14 sierpnia 2024r. w sprawie III USKP 113/23 Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że pomniejszenie podstawy obliczenia emerytury, zgodnie z art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach, wprowadzone do tej ustawy na mocy ustawy zmieniającej z 11 maja 2012 r., obwiązujące od 1 stycznia 2013 r., mogło być przyjęte już w pierwotnej treści ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, reformującej system emerytalny. Wszak ubezpieczony wypracowuje co do zasady kapitałowo (składkowo) tylko jedną emeryturę. Przejściowe pozostawienie uprawnień do wcześniejszych

emerytur dla urodzonych po 1948 r. nie łączyło się z pomniejszeniem podstawy obliczenia emerytury [redacted] o wypłacone kwoty emerytury [redacted]. Przed wprowadzeniem art. 25 ust. 1b uprawniony do emerytury [redacted] musiał liczyć się z takim pomniejszeniem. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 6 marca 2019 r., P 20/16 orzekł, że art. 25 ust. 1b w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP ze względu na naruszenie zasady zaufania. Pytanie prawne dotyczyło tylko kobiet urodzonych w 1953 r. Niemniej wyrok Trybunału obejmował tylko część problemu stosowania art. 25 ust. 1b ustawy do szerszego kręgu uprawnionych do wcześniejszych emerytur, urodzonych po 1948 r. Potwierdził to Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 4 czerwca 2024 r., SK 140/20.

Podobnie w wyroku z 8 stycznia 2025r. w sprawie III USKP 121/23 Sąd Najwyższy stwierdził m.in., że jakkolwiek wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16 odnosi się wprost wyłącznie do kobiet urodzonych w 1953r., to wynikający z tego orzeczenia standard konstytucyjny w zakresie wykładni art.2 Konstytucji RP w kontekście ingerencji prawodawcy w uzasadnione prawnie oczekiwania osób pobierających emerytury w wieku powszechnym, ma zastosowanie także do mężczyzny, który nabył abstrakcyjnie prawo do emerytury w wieku powszechnym dopiero w 2017r., a w chwili przejścia na emeryturę w wieku obniżonym nie mógł spodziewać się tego, że decyzja ta spowoduje obniżenie jego świadczenia [redacted](por. nadto inne wyroki np. z 6 maja 2021r. w sprawie III USKP 52/21 czy z dnia 18 stycznia 2022r. w sprawie III USKP 98/21).

Z cytowanych wyżej wyroków Sądu Najwyższego jasno wynika, że standard konstytucyjny w zakresie wykładni art.2 Konstytucji RP wynikający z wcześniejszego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 20/16 znajduje zastosowanie również do ubezpieczonego w sprawie niniejszej. Późniejszy wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK 140/20 jedynie to potwierdził i w tym rozumieniu nie ma znaczenia, że dotychczas nie został ogłoszony.

Przechodząc na grunt rozpoznawanej sprawy [redacted], że powyższe ma zastosowanie także do sytuacji [redacted] urodzonego w 1954r., który na emeryturę wcześniejszą przeszedł w 2000r., a zatem jeszcze przed wejściem w życie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, a prawo do emerytury z [redacted] wieku emerytalnego uzyskał od 1 marca 2026r. W takiej sytuacji Sąd uznał, że wysokość emerytury [redacted] z

powszechnego wieku emerytalnego nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych emerytur w wieku obniżonym.

Wobec powyższego, w oparciu o art. 477^{14} § 2 k.p.c. Sąd, w pkt 1 wyroku, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku do ponownego ustalenia wysokości emerytury [redacted] pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, poczynając od 1 marca 2026r., tj. od miesiąca złożenia wniosku, zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1, $§1^1$ i §3 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (j.t. Dz.U. z 2023, poz. 1935 ze zm.) zasądził od organu rentowego kwotę 360,00zł na rzecz [redacted] zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148^1 §1 kpc, gdyż mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

[redacted]